

Beilage 41.

De villa Haversforde.

(e libro auth. doc. fol. 19.)

In nomine sancte et individue trinitatis. Ego Conradus Dei gratia Corbejensis Ecclesie Abbas, omnibus successoribus suis in perpetuum. Cum ex injuncto nobis officio diligentie nos invigilare deceat studio, ut unicuique officio deputata integra permaneant, quatinus ita in disciplinis spiritualibns proficiat, et tale in rebus temporalibus sentiant incrementum, ut non vituperetur ministerium nostrum, verum cum jam memoriam nostram in benedictione apud fratres nostros jugiter permanere summo optamus desiderio: Notum esse volumus universis Ecclesie nostre fidelibus, tam presentibus quam futuris, quod quodam Brunone, Ecclesie nostre ministeriali, viam universe carnis ingresso, qui curiam in Haversforde in commissione *Jure Seulti* cum tractatu et consensu dilecti fratri nostri Henrici tunc prioris et custodis acceperat, et Bernardus ejusdem Brunonis filius commissionem predicte Curie multis precibus item cum tractatu et consensu prememorati fratris nostri Henrici Prioris et Custodis obtineret, ipse Prior Henricus petuit, ut privilegio a nobis dato precaveretur, ne id futuris temporibus in prejudicium juris Custodis fieret, quod eadem curia a tot militibus administraretur, quia hoc genus hominum raro suis contentum est, sed semper plus sibi commissis usurpare solet. Herenfridus enim pater prememorati Brunonis primus in genere militari ipsam curiam administraverat, cum antea semper a villanis administraretur. Nos itaque consideratis religiosam ejus petitionem et plenam dilectionis circa beatum vitum simulque iunctitu ipsius patroni nostri, cuius altaris bona ut pupillam oculi tueri oportet, recognoscimus, statuimus atque decernimus, omnem villicationem in Haversforde cum omnibus rebus, appendicis et terminis suis et cum omnibus ad se pertinentibus, item domibus cunetisque edificiis, terris, pratis, silvis, campis, aquis aquarumque decursibus, cultis locis et incultis, sub potestate custodis esse libere, ita ut penes ipsum sit cum omnibus utilitatibus ville, scilicet locatio ville, locatio curie, locatio mansorum, hereditas defunctorum, census litonum, despousationes puellarum, que vulgariter *Bedlemund* vocantur, utilitas etiam silve adjacentis, que vulgariter *Sundere* dicitur, utpote ad eandem villam pertinentis, custodis est, licet nos aliquando porcos in ea impinguavimus, quod tamen cum benignitatem ipsius custodis fecimus. Debet etiam idem custos, quotiescumque opus fuerit, cum litonibus sententiorare de utilitatibus et inutilitatibus, quod eadem villa ab omni Jurisdictione advocati absoluta est. Patet igitur

ex precedentibus, villicum curie super litones nullam habere potestatem, nec aliquam exactionem in petitionibus de eis facere, sed tantum de curia sibi commissa persolvere; cetera omnia ut diximus in dispositione custodis constare. Ne forte ergo alicui successori nostro super hoc pio facto malignandi relinquetur occasio, vel tempore aliquo fraudulentio componi possit exceptio, presentem inde paginam conscribi et sigilli nostri impressione communiri fecimus, monentes sub attestatione divini nominis, ut hec nostra recognitio et constitutio rata et inconvulsa per omnia tempora permaneat. Testes hii sunt: Henricus Prior. Albertus Prepositus. Meinhardus noster Camerarius. Metfridus Camerarius fratrum et tota Congregatio Ecclesie. De laicis Henricus de Lutmarsen. Erinbertus. Item Erinbertus. Conradus. Holvieus. Wernerus frater ejus. Conradus alii plures. Actum Corbeje Anno incarnationis Domini MCLXXVI. Indictione VIII sexto Kalendas Junii. Anno ejus XVI, Domini Conradi Abbatis,

B e i l a g e 42.

De Servitio Litonum.

Universis Christi fidelibus, presentia visuris seu audituris. Nos Hermannus Abbas. Prior. Prepositus totusque conventus ecclesie Corbeiensis salutem, et cognoscere rei scripte veritatem. Noveritis quod ex antiquo jure, et approbata consuetudine, hoe apud nos, et circa scultetos nostros ac eorum villicationibus adherentes, scilicet litones, qui Howelinge vulgariter nuncupantur, debet inviolabiliter observari, quod ipse sculteti, quicunque fuerint, nobis et ecclesie nostre, ad solutionem consuete pensionis fideliter tenebuntur, deinde si idem litones nobis, et dictis scultetis, ex parte nostra, occasione agrorum, quos colunt, ad *honestae et consueta servitia* obligati videntur, ita sane, quod non violentia servitutis importune opprimantur, sed semel nobis et eis, estatis, et secundo hyemalis tempore, cum familia, qua ad ipsos venerimus, ad recipiendum et procurandum nos utique tenebuntur, ut dicti sculteti ad solutionem pensionis uberioris sufficient, a prefatis litonibus curruum et aratrorum suorum servitia poterunt interdum requirere moderata, et nequaquam a nobis, et ecclesia nostra ipsos vendere poterunt, seu alienare, nec eorum servitutem ad libitum suum abuti, vel suos quomodolibet proprios arbitrari. In cuius rei testimonium, robur perpetuum, et munimentum, presens instrumentum conscribi fecimus, et nostro sigillo ex certa nostra conscientia, firmiter jussimus roborari. Datum Anno Domini MCCXXV, ipso die Valentini Martyris,